

Broșură:

SIGURANȚA PE INTERNET

START ONG by Kaufland

GRĂDINIȚA POIANA CU CASTANI

act for tomorrow

Implicarea face diferența.

Kaufland

Introducere:

În era digitală, copiii nu mai sunt doar spectatori ocazionali ai tehnologiei – ei sunt utilizatori activi încă din primii ani de viață. Tabletele, telefoanele și televizoarele inteligente au devenit parte integrantă din mediul lor de creștere, iar accesul la conținut online începe adesea înainte de vârsta de 3 ani. Deși mediul digital oferă oportunități educaționale și de divertisment, el aduce cu sine și o serie de riscuri pe care copiii mici, aflați într-un stadiu incipient de dezvoltare cognitivă și emoțională, nu le pot înțelege sau gestiona.

La această vârstă, copiii nu pot face diferența între conținut real și fictiv, între persoane de încredere și persoane periculoase, între reclame și mesaje educaționale. Ei reacționează intuitiv, pe baza emoțiilor primare, ceea ce îi face extrem de vulnerabili în fața unui mediu online nereglementat, construit în mare parte pentru profit, nu pentru siguranță.

Tot mai multe studii arată că lipsa supravegherii parentale în activitățile digitale poate avea consecințe directe asupra sănătății mintale, a dezvoltării limbajului, a capacității de concentrare și a comportamentului social al copiilor mici. Mai mult, expunerea la conținut violent, sexualizat, manipulator sau înșelător – chiar și pentru câteva secunde – poate provoca teamă, confuzie sau normalizarea unor comportamente periculoase.

De ce sunt copiii mici vulnerabili în mediul digital?

Copiii cu vârste între 2 și 7 ani se află într-o etapă esențială de dezvoltare cognitivă, emoțională și socială. În acest interval, funcțiile executive (atenția, controlul impulsurilor, capacitatea de planificare și gândirea critică) sunt abia la început. Aceste caracteristici naturale ale dezvoltării umane îi fac profund vulnerabili în fața mediului digital, care este rapid, imprevizibil și adesea lipsit de filtre de siguranță reale.

1. Dificultăți în a distinge realul de imaginar
La aceste vârste, copiii nu au dezvoltat încă gândirea abstractă. Ei percep personajele animate, reclamele sau clipurile video ca fiind reale, iar mesajele vizuale sunt interiorizate fără filtrare critică.

2. Incapacitatea de a înțelege intențiile celorlalți
Copiii mici sunt în mod natural încrezători. Nu au capacitatea de a evalua dacă un adult sau un alt copil are intenții bune sau rele, mai ales când interacțiunea are loc prin intermediul unui ecran.

3. Lipsa capacității de a evalua riscurile
La această vârstă, copiii nu înțeleg că un click pe o reclamă poate duce la un virus, că un joc cu aspect prietenos poate ascunde violență sau că un link poate deschide o pagină cu conținut sexual explicit.

4. Reactivitate crescută la stimuli senzoriali
Creierul copiilor mici este extrem de sensibil la stimuli auditivi și vizuali. Animațiile rapide, efectele sonore stridente și suprastimularea senzorială provoacă o reacție intensă în sistemul nervos.

START ONG by Kaufland
GRĂDINIȚA POIANA CU CASTANI
act for tomorrow
Implicarea face diferența.
Kaufland

Pericole frecvente

Copiii lăsați nesupravegheați în mediul digital, pot fi expuși unor riscuri grave, cu impact emoțional, cognitiv și comportamental. Multe dintre aceste pericole nu sunt evidente pentru adulți și pot fi ascunse sub aparențe prietenoase, colorate sau „educative”.

1. Conținut inadecvat: violență, sexualitate, limbaj vulgar

2. Reclame periculoase și înșelătoare

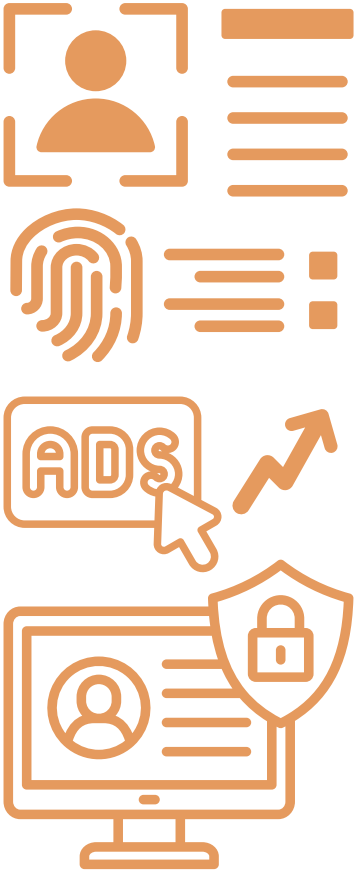
3. Expunerea datelor personale

4. Interacțiuni cu străini în aplicații și jocuri

5. Provocări periculoase („challenges”) și conținut de tip „trend”

6. Clipuri mascate – conținut înșelător

7. Acces necontrolat la microfon și cameră

START ONG by Kaufland
GRĂDINIȚA POIANA CU CASTANI
act for tomorrow
Implicarea face diferența.
Kaufland

Ce se poate întâmpla?

YouTube Kids – Conținut fals cu personaje cunoscute
Există numeroase cazuri în care copiii au căutat episoade din desene precum „Peppa Pig” pe YouTube Kids. Au dat click pe un videoclip cu miniatura originală, dar în doar câteva secunde apar versiuni animate în care personajele se agresau fizic, se tăiau sau altele.

Aplicații de jocuri cu chat ascuns
Un joc aparent inofensiv, cu grafică colorată și tematică de animale, permitea accesul la o funcție de chat „pentru prieteni”. Există numeroase cazuri în care copiii au fost abordați de utilizatori anonimi care le-a cerut să le trimită poze cu ei și să le spună unde locuiesc.

Aplicații educative cu reclame ascunse
Aplicații educative precum unele de desen pentru copii de grădiniță, descărcate gratuit dintr-un magazin oficial, au afișat reclame care direcționau către site-uri cu conținut pornografic. Reclamele ajungeau să apară după ce copiii terminau o sarcină din aplicație și erau tentați să „apese mai departe”.

Acces neautorizat la microfon și cameră
Există multe cazuri în care aplicații aparent inofensive pentru învățare, aveau acces constant la microfon și cameră, deși nu ofereau funcționalități video sau audio. Intr-una dintre situații s-a descoperit că aplicația colecta date ambientale și le trimitea către un server din afara UE.

START ONG by Kaufland
GRĂDINIȚA POIANA CU CASTANI
act for tomorrow
Implicarea face diferența.
Kaufland

Joculeț cu cel mic:

Citește-i și alegeți răspunsul corect

Copilul va încercui fața zâmbitoare dacă este o situație sigură, sau cea tristă dacă este o situație periculoasă.

Situație online	Față zâmbitoare (sigur)	Față tristă (periculos)
Mă joc un joc de desenat pe tabletă împreună cu mama.		
Apare un videoclip cu un personaj care țipă și sperie.		
Cineva necunoscut îmi scrie într-un joc și mă întreabă unde locuiesc.		
Mă uit la desene alese de tata, fără reclame și fără sunete sperioase.		
Apare un buton pe ecran care spune „Apasă aici pentru cadou!” și îl apăs.		
Vreau să văd ceva pe telefon și îl întreb pe părinte dacă e în regulă.		

START ONG by Kaufland
GRĂDINIȚA POIANA CU CASTANI
act for tomorrow
Implicarea face diferența.
Kaufland

Efectele psihologice

Dezvoltarea psihologică a copilului mic este profund influențată de mediul său. Când acest mediu include accesul liber la conținut digital nesupravegheat, apar dezechilibre semnificative. La această vârstă, copilul nu are încă mecanismele de autoreglare emoțională sau capacitatea de a interpreta critic ceea ce vede. Orice imagine, sunet sau interacțiune online poate fi percepută ca reală, adevărată și chiar demnă de imitat.

Mai jos sunt principalele efecte psihologice observate în rândul copiilor mici expuși în mod constant și nefiltrat la conținut digital.

- Anxietate, frici și fobii specifice

- Tulburări de somn și probleme de concentrare

- Acces la limbaj și comportamente nepotrivite

- Tulburări de atașament și dependență de ecran

- Izolare socială și dificultăți în jocul simbolic

Studiile în neuropsihologie infantilă confirmă: efectele nu apar neapărat imediat, dar devin vizibile în timp și pot influența traiectoria educațională, relațională și comportamentală a copilului. Supravegherea, echilibrul și implicarea adultului sunt singurele metode eficiente de prevenție.

START ONG by Kaufland
GRĂDINIȚA POIANA CU CASTANI
act for tomorrow
Implicarea face diferența.
Kaufland

Ce poți face ca părinte?

1. Stabilește reguli clare privind timpul petrecut online
Pentru copiii între 2 și 6 ani, timpul zilnic recomandat în fața ecranelor (pentru conținut pasiv, non-interactiv) este de maximum 30–60 de minute, în funcție de vârstă.

2. Nu lăsa copilul nesupravegheat în fața unui ecran
Nici măcar pentru câteva minute. Accesul la internet sau la aplicații trebuie însoțit permanent de prezența unui adult, care poate interveni dacă apare un pericol, un mesaj confuz sau o reclamă neașteptată.

3. Instalează doar aplicații verificate, testate personal
Înainte de a oferi copilului acces la o aplicație, descarc-o pe propriul telefon, analizează conținutul, verifică ce reclame apar și ce permisiuni sunt cerute.

4. Utilizează YouTube doar în variantă Premium sau Kids
Evitați varianta standard a platformei YouTube. În varianta Premium poți elimina complet reclamele, iar în YouTube Kids, creează liste personalizate (playlisturi) cu videoclipuri vizionate integral de tine în prealabil.

5. Activează modul restricționat și control parental pe toate dispozitivele
Toate telefoanele, tabletele și televizoarele inteligente permit activarea unor filtre pentru control parental.

Instrumente utile includ: Google Family Link, Apple Screen Time, aplicații dedicate de tip Qustodio, Norton Family, etc.

Cum alegi aplicații și jocuri sigure?

Pentru a reduce expunerea copilului la riscuri, aplică următoarele criterii de evaluare:

1. Verifică cine a creat aplicația
Alege aplicații dezvoltate de organizații educaționale, edituri cunoscute, universități sau firme specializate în produse pentru copii.
Evită aplicațiile fără informații clare despre producător sau care provin din surse anonime.

2. Citește evaluările și recenziile
Nu te baza doar pe numărul de descărcări. Analizează recenziile altor părinți, în special cele critice. Caută indicii legate de:
– apariția de reclame,
– comportamente ciudate ale aplicației,
– acces nejustificat la date personale.

3. Analizează permisiunile cerute
Aplicația solicită acces la microfon, cameră, contactele telefonului sau locație? Dacă aceste funcții nu sunt esențiale pentru scopul declarat al aplicației (ex: un joc de memorie sau o carte interactivă), atunci este un semnal de alarmă.

4. Evaluează prezența reclamelor și a linkurilor externe
Aplicațiile gratuite, în special cele fără reputație solidă, conțin adesea reclame integrate care nu sunt filtrate pentru vârsta copilului.
Reclamele pot conduce către conținut periculos, pot colecta date sau pot stimula cumpărături impulsive.

5. Verifică vârsta minimă recomandată
Fiecare aplicație trebuie să menționeze o grupă de vârstă recomandată. Dacă nu este menționată clar sau dacă aplicația conține elemente care par nepotrivite pentru vârsta copilului tău (chiar dacă are o etichetă „3+”), evit-o.

6. Caută conținut educativ real, nu doar divertisment vizual
Aplicațiile de calitate stimulează limbajul, gândirea logică, creativitatea sau învățarea prin joc.
Fii atent la aplicațiile care folosesc animații rapide, sunete puternice și recompense vizuale excesive – acestea pot produce supra-stimulare, dar nu contribuie la dezvoltarea cognitivă.

Recomandare: Testează fiecare aplicație personal, timp de 10–15 minute, înainte de a o introduce copilului. Urmărește cum interacționează cu ea, ce reacții emoționale are și dacă aplicația creează dependență sau stimulează dialogul.

START ONG by Kaufland
GRĂDINIȚA POIANA CU CASTANI
act for tomorrow
Implicarea face diferența.
Kaufland

Tehnologia - aliatul tău, nu dușmanul

Deși tehnologia prezintă riscuri reale pentru copiii mici, ea poate fi și un aliat al părinților, dacă este folosită responsabil. Există numeroase instrumente și aplicații create special pentru a ajuta adulții să gestioneze activitatea digitală a copiilor: de la filtre de conținut și monitorizare, până la blocarea automată a accesului la anumite ore din zi.

Iată câteva soluții eficiente pe care le poți implementa imediat:

1. Google Family Link
Un instrument gratuit, creat de Google, care permite:
– controlul aplicațiilor instalate de copil,
– setarea unor limite zilnice de utilizare,
– blocarea automată a dispozitivului la o oră prestabilită,
– monitorizarea activității digitale în timp real.

2. SafeSearch (Filtru Google)
Activează această opțiune pe motorul de căutare Google pentru a bloca automat rezultatele cu conținut sexual explicit, violent sau inadecvat.
Deși nu este infailibil, SafeSearch reduce semnificativ riscul ca un copil să acceseze, chiar accidental, site-uri periculoase.

3. Aplicații de control parental avansat (în cazul copiilor mici)
Soluțiile specializate oferă funcționalități extinse, inclusiv:
– localizare geografică,
– monitorizare a activității în social media,
– detectarea cuvintelor-cheie sensibile,
– rapoarte detaliate despre comportamentul digital.

4. Router cu funcție de control parental
Unele modele de routere moderne oferă posibilitatea de a:
– bloca complet accesul la internet pentru anumite dispozitive,
– restricționa accesul la anumite site-uri,
– programa intervale de utilizare (ex: internet activ doar între 9:00–18:00).

Niciun instrument tehnologic nu înlocuiește prezența activă, supravegherea conștientă și dialogul constant dintre părinte și copil. Tehnologia poate sprijini, dar nu poate înlocui responsabilitatea umană.

START ONG by Kaufland
GRĂDINIȚA POIANA CU CASTANI
act for tomorrow
Implicarea face diferența.
Kaufland

Cum vorbim cu copiii despre pericolele online?

Comunicarea cu copilul despre siguranța online nu trebuie să pornească de la frică, ci de la rutină, încredere și sprijin. Este esențial ca aceste conversații să fie adaptate nivelului său de înțelegere și să devină o parte firească a relației cu tehnologia.

1. Folosește un limbaj simplu, dar sincer
Evita explicațiile complicate sau metaforele neclare. Oferă mesaje directe, ușor de reținut:
– „Pe internet pot fi oameni care se prefac că sunt altcineva."
– „Unele desene sunt făcute să sperie, dar tu poți închide și să-mi spui."
– „Dacă ceva te neliniștește sau nu înțelegi, vin imediat lângă tine."

2. Normalizează ideea de a cere ajutor
Copilul trebuie să știe că are voie să spună „nu știu ce e asta" sau „nu-mi place ce văd".
Încurajează-l să vină la tine fără frică de pedeapsă sau judecată.
Construiește mesaje precum:
– „Orice vezi și nu-ți place, îmi poți arăta. E normal să nu știi tot."
– „Nu te cert niciodată dacă mă chemi să mă uit cu tine."

3. Răspunde cu calm și disponibilitate
Dacă copilul îți arată un conținut inadecvat sau te întreabă ceva incomod, reacția ta va determina dacă va mai cere ajutor pe viitor.
Evită reacții dure precum „Ți-am zis să nu intri acolo!" și înlocuiește-le cu:
– „Mulțumesc că mi-ai spus. E bine că ai venit la mine."
– „Hai să vedem împreună ce a fost acolo."

START ONG by Kaufland
GRĂDINIȚA POIANA CU CASTANI
act for tomorrow
Implicarea face diferența.
Kaufland

Broșură:

SIGURANȚA PE INTERNET

Grădinița Poiana Cu Castani

www.gradinitapoianacucastani.ro

Broșura de Siguranță pe Internet este dezvoltată prin proiectul „Aventuri în Lumea Virtuală”, finanțat prin programul Start ONG, lansat de Kaufland Romania și implementat de Asociația Act for Tomorrow.

START ONG by Kaufland

GRĂDINIȚA POIANA CU CASTANI

act for tomorrow

Implicarea face diferența.

Kaufland